

Dokument na schôdzu

B8-0096/2018 }
B8-0098/2018 }
B8-0099/2018 }
B8-0102/2018 }
B8-0105/2018 }
B8-0106/2018 } RC1

7.2.2018

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 135 ods. 5 a článkom 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza návrhy uznesenia skupín:

Verts/ALE (B8-0096/2018)

ECR (B8-0098/2018)

PPE (B8-0099/2018)

ALDE (B8-0102/2018)

S&D (B8-0105/2018)

GUE/NGL (B8-0106/2018)

o Rusku – prípad Ojuba Titijeva a centrum pre ľudské práva Memorial (2018/2560(RSP))

Cristian Dan Preda, Tunne Kelam, Tomáš Zdechovský, Jeroen Lenaers, Bogdan Brunon Wenta, Jaromír Štětina, Michaela Šojdrová, Romana Tomc, Laima Liucija Andrikiienė, Roberta Metsola, Eduard Kukan, Ivan Štefanec, Milan Zver, Patricija Šulin, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krzysztof Hetman, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Dubravka Šuica, Francis Zammit Dimech, László Tőkés, David McAllister, Adam Szejnfeld, Mairead McGuinness, Csaba Sógor, Sandra Kalniete, Ramona Nicole Mănescu, Anna Maria Corazza Bildt, Deirdre Clune, Seán Kelly, Pavel Svoboda, Inese Vaidere, Željana Zovko, Stanislav Polčák, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra
v mene skupiny PPE

RC\1145489SK.docx

PE614.405v01-00 }
PE614.407v01-00 }
PE614.408v01-00 }
PE614.411v01-00 }
PE614.414v01-00 }
PE614.415v01-00 } RC1

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post

v mene skupiny S&D

**Charles Tannock, Karol Karski, Ruža Tomašić, Jan Zahradil,
Kosma Zlotowski, Anna Elżbieta Fotyga, Zdzisław Krasnodębski**

v mene skupiny ECR

**Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová,
Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin,
Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Urmas Paet,
Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries,
Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička,
Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen,
Hilde Vautmans, Cecilia Wikström**

v mene skupiny ALDE

Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Barbara Spinelli

v mene skupiny GUE/NGL

**Heidi Hautala, Barbara Lochbihler, Klaus Buchner, Ernest Urtasun,
Alyn Smith, Florent Marcellesi, Davor Škrlec**

v mene skupiny Verts/ALE

Uznesenie Európskeho parlamentu o Rusku – prípad Ojuba Titijeva a centrum pre ľudské práva Memorial (2018/2560(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce správy a uznesenia o Rusku, najmä na svoje uznesenia z 13. júna 2013 o dodržiavaní zásad právneho štátu v Rusku¹, z 13. marca 2014 o Rusku: odsúdenie protestujúcich účastníkov udalostí na námestí Bolotnaja² a z 23. októbra 2014 o zatvorení mimovládnej organizácie Memorial (víťaza Sacharovovej ceny za rok 2009) v Rusku³,
- so zreteľom na vyhlásenie predsedov parlamentného Výboru pre zahraničné veci a Podvýboru pre ľudské práva z 12. januára 2018, v ktorom vyzývajú na okamžité prepustenie obhajcu ľudských práv Ojuba Titijeva,
- so zreteľom na článok 5 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a článok 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktoré oba ustanovujú, že nikto nesmie byť vystavený mučeniu ani krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, a ktorých je Ruská federácia zmluvnou stranou,
- so zreteľom na vyhlásenie EÚ z 19. januára 2018 o porušovaní ľudských práv, pokiaľ ide o centrum pre ľudské práva Memorial v Rusku, a na vyhlásenie hovorcovi ESVČ z 11. januára 2018 o zadržiavaní riaditeľa centra pre ľudské práva Memorial v Čečenskej republike Ojuba Titijeva,
- so zreteľom na návštevu Výboru Rady Európy na zabránenie mučeniu v Čečenskej republike Ruskej federácie v novembri a decembri 2017,
- so zreteľom na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- so zreteľom na Deklaráciu Organizácie Spojených národov o ochrancoch ľudských práv, ktorú Valné zhromaždenie OSN prijalo 9. decembra 1998,
- so zreteľom na platnú Dohodu o partnerstve a spolupráci, ktorou sa zakladá partnerstvo medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Ruskou federáciou na druhej strane, a na pozastavené rokovania o novej dohode medzi EÚ a Ruskom,
- so zreteľom na siedmu pravidelnú správu o Ruskej federácii, ktorú posudzoval Výbor OSN pre ľudské práva na svojom 3136. a 3137. zasadnutí, ktoré sa uskutočnili 16. a 17. marca 2015,
- so zreteľom na usmernenia Európskej rady z 24. júna 2013 na presadzovanie a ochranu

¹ Prijaté texty, P7_TA(2013)0284.

² Ú. v. EÚ C 378, 9.11.2017, s. 250.

³ Ú. v. EÚ C 274, 27.7.2016, s. 21.

všetkých ľudských práv lesbič, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb (LGBTI),

- so zreteľom na svoje predchádzajúce správy a uznesenia o Rusku, najmä na svoje uznesenie z 12. marca 2015 o vražde ruského opozičného lídra Borisa Nemcova a o stave demokracie v Rusku¹, z 24. novembra 2016 o prípade Ildara Dadina, väzňa svedomia v Rusku², a zo 6. apríla 2017 o Rusku, zatknutí Alexeja Navalného a ďalších protestujúcich³,
- so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Ruská federácia sa ako plnoprávny člen Rady Európy a signatár Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu zaviazala obhajovať zásady demokracie, právneho štátu a rešpektovania základných slobôd a ľudských práv; keďže Rusko má povinnosť vyšetriť zločiny páchané čečenskými orgánmi a má aj prostriedky na vykonanie tohto vyšetrovania; keďže Ruská federácia ratifikovala 11 z 18 medzinárodných zmlúv v oblasti ľudských práv;
- B. keďže Ojuba Titijeva, riaditeľ čičenského úradu organizácie pre ľudské práva, ktorá bola víťazom Sacharovovej ceny za rok 2009, centra pre ľudské práva Memorial (všeobecne známeho ako Memorial), čičenská polícia 9. januára 2018 zatkla a obvinila z prechovávanía drog; keďže tieto obvinenia pán Titijev odmietol, pričom MVO a ostatní obhajcovia ľudských práv ich označili za vykonštruované;
- C. keďže 25. januára 2018 Najvyšší súd Čičenskej republiky potvrdil rozhodnutie mestského súdu v oblasti Šalinskij o ponechaní Ojuba Titijeva vo vyšetrovacej väzbe na dva mesiace;
- D. keďže trestné právo Ruskej federácie bolo novelizované a doplnilo sa o nový článok 212.1, podľa ktorého môže byť osoba obvinená z porušenia zákona o verejných zhromaždeniach, bez ohľadu na skutočnosť, že táto novela obmedzuje slobodu prejavu a zhromažďovania;
- E. keďže ruské orgány majú tendenciu nerešpektovať právo na slobodu zhromažďovania a iba v Moskve zadržali vyše 1 000 demonštrujúcich občanov a viacerých ďalších ľudí v niektorých iných mestách Ruskej federácie po pokojných demonštráciách, ktoré sa konali 26. marca 2017;
- F. keďže počet politických väzňov v krajine sa v posledných rokoch výrazne zvýšil a podľa centra pre ľudské práva Memorial predstavoval 102 osôb v roku 2016;
- G. keďže zákon o mimovládnych organizáciách z roku 2012 výrazne obmedzil schopnosť mimovládnych organizácií pracovať nezávisle a fungovať účinným spôsobom; keďže ruské ministerstvo spravodlivosti na základe tohto zákona označilo centrum Memorial

¹ Prijaté texty, P8_TA(2015)0074.

² Prijaté texty, P8_TA(2016)0446.

³ Prijaté texty, P8_TA(2017)0125.

RC\1145489SK.docx

PE614.405v01-00 }
PE614.407v01-00 }
PE614.408v01-00 }
PE614.411v01-00 }
PE614.414v01-00 }
PE614.415v01-00 } RC1

ako „zahraničného agenta“;

- H. keďže Jurij Dmitrijev, historik centra Memorial, bol súčasťou tímu, ktorý pri Sandarmochu odkryl masový hrob viac ako 9 000 ľudí, z ktorých mnohí boli členovia sovietskej inteligencie; keďže v uplynulých rokoch sa centrum Memorial stalo poslednou nezávislou organizáciou pre ľudské práva, ktorá aj naďalej pôsobí v Čečenskej republike; keďže je veľmi pravdepodobné, že útoky proti obhajcom ľudských práv v Čečenskej republike vrátane vymyslených obvinení z trestných činov voči Ojubovi Titijevovi a podpaľačských útokov v susedných republikách boli zinscenované ako odvetá namierená proti centru Memorial za odhalenie a domáhanie sa spravodlivosti v súvislosti s prípadmi porušovania ľudských práv v Čečensku;
- I. keďže Parlament udelil Sacharovovu cenu za slobodu myslenia za rok 2009 skupine Memorial bojujúcej za ľudské práva;
- J. keďže v indexe demokracie organizácie Economist za rok 2017 sa Rusko umiestnilo na 135. mieste zo 167 krajín, čo je výrazný pokles v porovnaní s umiestnením krajiny na 102. mieste v roku 2006;
- K. keďže existujú veľké obavy týkajúce sa porušovania ľudských práv LGBTI osôb v Čečensku; keďže Ruská federácia je signatárom niekoľkých medzinárodných zmlúv o ľudských právach a ako člen Rady Európy je signatárom Európskeho dohovoru o ľudských právach, a má teda povinnosť zaistiť bezpečnosť všetkých osôb, ktoré môžu byť ohrozené; keďže EÚ opakovane ponúkla Rusku dodatočnú pomoc a odborné skúsenosti pri modernizácii krajiny a dodržiavaní ústavného a právneho poriadku v súlade s normami Rady Európy; keďže Rusko má povinnosť vyšetriť zločiny páchané čečenskými orgánmi a má aj prostriedky na vykonanie tohto vyšetrenia; keďže homosexualita bola v Ruskej federácii dekriminalizovaná v roku 1993;
1. vyzýva na okamžité prepustenie riaditeľa centra pre ľudské práva Memorial v Čečenskej republike pána Ojuba Titijeva, ktorý bol zadržaný 9. januára 2018 a následne oficiálne obvinený a vzatý do väzby na základe vykonávaných obvinení z nezákonného získavania a prechovávaní drog; naliehavo vyzýva ruské orgány, aby zabezpečili plné rešpektovanie ľudských a zákonných práv pána Titijeva vrátane prístupu k právnej pomoci a zdravotnej starostlivosti, fyzickej integrity a dôstojnosti a ochrany pred súdnym zastrášaním, kriminalizáciou a svojvoľným zatýkaním;
 2. vyjadruje poľutovanie nad vyhlásením čečenských orgánov, v ktorom obviňujú obhajcov ľudských práv a organizácií pôsobiacich v tejto oblasti za ich činnosť; so znepokojením konštatuje, že k tomuto zatknutiu došlo krátko po verejných poznámkach predsedu čečenského parlamentu Magomeda Daudova, ktorý zrejme toleruje násilie páchané na obhajcoch ľudských práv;
 3. zastáva názor, že zadržanie pána Titijeva je prejavom znepokojujúceho trendu zatýkania, útokov, zastráovania a diskreditovania, ktoré sú namierené voči nezávislým novinárom a obhajcom ľudských práv v Čečensku; upozorňuje na ďalšie prípady, ktoré sú súčasťou tohto znepokojivého trendu, a to zatknutie predsedu Zhromaždenia kaukazských národov Ruslana Kutajeva a novinára Žalaudiho Gerijeva, ktorí boli

odsúdení na základe pochybných dôvodov súvisiacich s drogami v rokoch 2014 a 2016;

4. vyjadruje hlboké znepokojenie nad skutočnosťou, že nikto zatiaľ nebol postavený pred súd za vraždu predchodkyne Ojuba Titijeva v organizácii Memorial a aktivistky za ľudské práva v Čečensku, pani Natalie Estemirovovej, ktorú v júli 2009 uniesli z blízkosti jej domova v Groznom a našli zastrelenú ešte v ten istý deň v blízkosti obce Gazi-Jurt v susednom Ingušsku; naliehavo vyzýva ruské orgány, aby sa snažili o skutočné vyšetrenie tohto zločinu; v tejto súvislosti pripomína, že ďalší právnik a aktivista v oblasti ľudských práv Stanislav Markelov, známy v súvislosti so svojou prácou týkajúcou sa porušovania práv v Čečensku, bol v roku 2009 zastrelený v centre Moskvy;
5. naliehavo vyzýva ruské orgány, aby okamžite skoncovali so znepokojujúcim trendom zatýkania, útokov, zastrasovania a diskreditovania, ktoré sú namierené voči nezávislým novinárom a obhajcom ľudských práv, ktorí pracujú v tomto regióne Ruskej federácie, v rozpore s ich právom na slobodu prejavu; odsudzuje útoky na obhajcov ľudských práv zo strany čečenských orgánov a vyzýva Moskvu, aby tieto útoky zastavila a aby podporovala normálne pracovné podmienky pre obhajcov ľudských práv a organizácie pôsobiace v oblasti ľudských práv v Čečensku a ďalších častiach Ruskej federácie;
6. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zhoršením podmienok pre kritickú občiansku spoločnosť v Rusku, najmä pre organizácie, ktoré pôsobia v oblasti ľudských práv a demokratických slobôd a vyjadrujú kritiku voči príslušnej štátnej politike; zdôrazňuje, že centrum Memorial, držiteľ Sacharovovej ceny za rok 2009, zostáva aj v súčasnosti jedným z najhodnovernejších subjektov v oblasti ľudských práv v Rusku a stalo sa poslednou nezávislou organizáciou pre ľudské práva, ktorá naďalej pôsobí v Čečensku, a vyjadruje solidaritu a pevnú podporu jeho angažovanej práci;
7. vyzýva ruské orgány, aby chránili všetkých ruských občanov pred nezákonným obťažovaním; vyzýva ruské orgány, aby okamžite ukončili tvrdé zákroky proti slobode prejavu v Čečensku a poskytli účinné záruky bezpečnosti obetí a svedkov porušovania práv a postavili jeho páchatel'ov pred súd; zdôrazňuje, že Rusko a jeho vláda nesú konečnú zodpovednosť za vyšetrenie týchto činov, za postavenie páchatel'ov pred súd a za ochranu všetkých ruských občanov pred nezákonným obťažovaním;
8. poukazuje na to, že ďalším prejavom prenasledovania a obťažovania, ktorému čelia organizácie na ochranu ľudských práv v regióne Predkaukazska, bol podpaľačský útok 17. januára 2018 namierený proti kanceláriám organizácie Memorial v susednej Ingušskej republike a útok 22. januára 2018, keď neznáme osoby podpálili vozidlo patriace miestnej kancelárii organizácie Memorial v Dagestane; odsudzuje uvedené útoky a naliehavo vyzýva ruské orgány, aby účinne vyšetrili nielen tieto, ale aj ostatné útoky namierené proti majetku organizácie Memorial, ako aj vyhrážky voči jej zamestnancom, a zabezpečili, aby vinníci boli braní na zodpovednosť;
9. vyzýva ruské orgány, aby urýchlene uskutočnili bezodkladné, nezávislé, objektívne a dôkladné vyšetrenie odsúdeniahodných udalostí v Čečensku; vyzýva čečenské orgány a orgány Ruskej federácie, aby dodržiavali vnútroštátne právne predpisy a medzinárodné záväzky, zásady právneho štátu a univerzálne normy v oblasti ľudských práv a aby

RC\1145489SK.docx

PE614.405v01-00 }
PE614.407v01-00 }
PE614.408v01-00 }
PE614.411v01-00 }
PE614.414v01-00 }
PE614.415v01-00 } RC1

zaistili bezpečnosť a demokratické slobody všetkých osôb, ktoré môžu byť ohrozené;

10. berie na vedomie žiadosť organizácie Memorial, aby bol prípad Titijeva vyšetrený mimo Čechenska;
11. odsudzuje útoky na iné skupiny občianskej spoločnosti a MVO v Čechensku vrátane útokov a ohováračskej kampane proti spoločnej mobilnej skupine obhajcov ľudských práv v Čechensku, ktoré viedli k tomu, že sa táto skupina v roku 2016 z bezpečnostných dôvodov stiahla z Čechenska;
12. vyjadruje hlboké znepokojenie nad správami o svojvoľnom zadržávaní a mučení ľudí považovaných za LGBTI osoby v Čechenskej republike; vyzýva orgány, aby ukončili túto kampan prenasledovania a umožnili medzinárodným organizáciám pôsobiacim v oblasti ľudských práv, aby tieto údajné trestné činy dôveryhodne vyšetrili; takisto odsudzuje zabíjanie jednotlivcov rodinnými príslušníkmi – tzv. vraždy zo cti – a vyjadruje poľutovanie nad tým, že čechenské orgány tieto trestné činy podporujú a podnecujú;
13. vyzýva Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby pomáhali ľuďom, ktorí utiekli z Čechenska, a aby o tomto druhu násilia informovali; víta skutočnosť, že niekoľko členských štátov už udelilo týmto obetiam azyl, a vyzýva všetky členské štáty, aby pokračovali v postupoch žiadania o azyl pre obeť, novinárov a obhajcov ľudských práv alebo tieto postupy urýchlili, a to v súlade s európskym a vnútroštátnym právom;
14. vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a ESVČ, aby zabezpečili, že všetky prípady osôb stíhaných z politických dôvodov budú predložené na konzultáciách EÚ a Ruska o ľudských právach, keď sa tieto konzultácie obnovia, a že zástupcovia Ruska v týchto konzultáciách budú formálne požiadaní, aby sa ku každému prípadu vyjadrili a aby informovali Parlament o svojich výmenách informácií s ruskými orgánmi;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Rade Európy, Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, prezidentovi, vláde a parlamentu Ruskej federácie a čechenským orgánom.